

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työntekijän eläkelain, julkisten alojen eläkelain, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työntekijän eläkelakia, julkisten alojen eläkelakia, työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia, yrittäjän eläkelakia, maatalousyrittäjän eläkelakia ja merimieseläkelakia. Ehdotetut muutokset liittyvät työmarkkinoiden keskusjärjestöjen tekemässä kilpailukykysojimuksessa sovittuun kokonaisuuteen.

Työntekijän eläkelakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työntekijän työeläkevakuutusmaksua nostetaan ja vastaavasti työnantajien työeläkevakuutusmaksua lasketaan yhteensä 1,2 prosenttiyksikköä. Työntekijän työeläkevakuutusmaksua nostettaisiin 0,2 prosenttiyksikköä vuosina 2017 ja 2018 sekä 0,4 prosenttiyksikköä vuosina 2019 ja 2020. Työntekijän työeläkevakuutusmaksun 1,2 prosenttiyksikön korotusta ei lisittäisi työttömyysvakuutusrahaston maksun perusteena oleviin työ- ja ansiotuloihin.

Julkisten alojen eläkelakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ehdotettua työntekijän työeläkevakuutusmaksun korotusta ei vähennettäisi sotilaiden eläkkeen perusteena olevasta työansiosta.

Lisäksi työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenistä kolmannes valittaisiin palkansaa- jia ja kuudennes työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Samalla esityksessä ehdotetaan tehtäväksi muutamia teknislouonteisia tarkistuksia työeläkelakeihin.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Työeläkevakuutusmaksu

Pääosa Suomen työeläkejärjestelmän rahoituksesta tulee työnantajien ja työntekijöiden maksamista työeläkevakuutusmaksuista. Myös yrittäjät ja maatalousyrittäjät maksavat työeläkevakuutusmaksuja.

Työntekijät ja työnantajat maksavat yhdessä työeläkevakuutusmaksua, joka lasketaan prosentteina työntekijän palkasta. Yrittäjät maksavat työeläkevakuutusmaksua työtulonsa perusteella. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa työntekijän eläkelain (395/2006) 153 §:n mukaisen työntekijän työeläkevakuutusmaksun vuosittain työeläkevakuutusyhtiöiden hakemuksesta. Työntekijän työeläkevakuutusmaksu on kolme prosenttia lisättynä puolella siitä prosenttimäärästä, jolla työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu prosentteina palkasta ylittää luvun 18,2.

Vuonna 2016 työntekijän eläkelain mukainen keskimääräinen maksu on yhteensä 24,0 prosenttia palkasta, josta työnantajan maksama osuus on keskimäärin 18,00 prosenttia. Työntekijältä perittävä maksuosuus vaihtelee iän mukaan; alle 53-vuotiaiden työntekijöiden maksama maksu on 5,70 prosenttia ja 53 vuotta täyttäneiden 7,20 prosenttia. Keskimäärin työntekijän työeläkevakuutusmaksu vuonna 2016 on noin 6 prosenttia.

Julkisten alojen eläkelaisissa (81/2016) ja merimieseläkelaisissa (1290/2006) on viittaussäännös, jonka perusteella työntekijän työeläkevakuutusmaksu on yhtä suuri kuin työntekijän työeläkelain mukainen työeläkevakuutusmaksu. Yrittäjän eläkelaisissa (1272/2006) ja maatalousyrittäjän eläkelaisissa (1280/2006) on säännös, jonka mukaan sosiaali- ja terveysministeriö antaa asetuksella vuosittain työeläkevakuutusmaksuprosentin, jonka voidaan arvioida vastaavan työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen keskimääräistä työeläkevakuutusmaksua prosentteina palkasta.

Työmarkkinoiden keskusjärjestöjen sopimuksessa vuoden 2017 työeläkeuudistukseksi sovittiin, että perittävä työeläkevakuutusmaksu on 24,4 prosenttia työansioista vuosina 2017—2019. Tämän maksutason arvioidaan riittävän 2060-luvun puoliväliin asti. Sopimuksen mukaan työeläkevakuutusmaksuun tehtävät korotukset jakautuisivat puoliksi työnantajan ja työntekijän maksun kesken.

1.2 Työeläkevakuutusyhtiöiden hallinto

Työeläkevakuutusyhtiöiden hallinnosta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 4 luvussa. Työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvostossa ja hallituksessa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Näitä on oltava yhtä monta kumpiakin ja heidän lukumääränsä on oltava yhteensä vähintään puolet hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenmäärästä. Työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston valitsee yhtiökokous, ja hallituksen valitsee hallintoneuvosto.

2 Ehdotetut muutokset

2.1 Kilpailukyksopimus

Esityksessä ehdotetut muutokset liittyvät kilpailukyksopimuksessa sovittuun kokonaisuuteen. Työmarkkinoiden keskusjärjestöjen solmiman kilpailukyksopimuksen tavoitteena on parantaa suomalaisen työn ja yritysten kilpailukykyä, lisätä talouskasvua ja luoda uusia työpaikkoja. Työntekijän työeläkevakuutusmaksun nostolla ja työnantajan työeläkevakuutusmaksun alentamisella tavoitellaan yksikkötyökustannusten alennusta, jolloin yritysten kilpailukyky paranee. Valtiovarainministeriö on 1 päivänä maaliskuuta 2016 arvioinut, että työeläkemaksun siirto alentaa yksityisen sektorin yksikkötyökustannuksia noin 1,0 prosenttiyksiköllä. Kilpailukyksopimuksella arvioidaan saavutettavan noin 35 000 uutta työpaikkaa.

2.2 Työeläkevakuutusmaksu

Esityksessä ehdotetaan muutosta työntekijän eläkelain 153 §:ään. Esityksellä muutettaisiin työeläkevakuutusmaksun jakosuhdetta työnantajan ja työntekijän kesken. Työntekijän työeläkevakuutusmaksua ehdotetaan korotettavaksi siten, että vuonna 2017 työntekijän työeläkevakuutusmaksua korotettaisiin 0,20 prosenttiyksikköä, vuonna 2018 0,20 prosenttiyksikköä, vuonna 2019 0,40 prosenttiyksikköä ja vuonna 2020 0,40 prosenttiyksikköä. Korotukset tehtäisiin kumulatiivisesti, jolloin vuonna 2020 työntekijän työeläkevakuutusmaksua olisi korotettu yhteensä 1,20 prosenttiyksikköä. Koska ehdotetulla muutoksella ei ole vaikutusta työeläkevakuutusmaksun kokonaistason, työnantajan työeläkevakuutusmaksu alentuisi vastaavalla määrällä siten, että vuonna 2020 keskimääräinen työnantajan työeläkevakuutusmaksu olisi 1,20 prosenttiyksikköä alempi kuin vuonna 2016. Kuten nykyisinkin, työntekijän työeläkevakuutusmaksu muuttuisi lisäksi keskimääräisen työeläkevakuutusmaksun tason muuttuessa.

Työntekijän työeläkevakuutusmaksuosuuden muutos koskisi sekä yksityisen että julkisen sektorin työntekijöitä. Vastaavasti julkisen sektorin työntekijän eläkemaksun muutos otettaisiin huomioon julkisen sektorin työnantajan eläkemaksun määrässä.

Työntekijän eläkelain 182 §:n mukaan työttömyysvakuutusrahasto maksaa Eläketurvakeskukselle maksun, jolla katetaan työttömyys- ja koulutusajan huomioon ottamisesta aiheutuva vastuuta ja kuluja. Työttömyysvakuutusrahaston maksu lasketaan tiettyjen palkattomien aikojen etuuksien perusteena olevien työ- ja ansiotulojen perusteella. Laskennassa kyseisiin ansioihin lisätään työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä.

Kilpailukyksopimuksessa on sovittu, että niin sanottu prosenttivähennys ei muutu ja siten pienennä tai kasvata etuuksia. Täten tässä esityksessä ehdotettu työntekijän työeläkevakuutusmaksun laskentatavan muutos ei vaikuttaisi työttömyysvakuutusrahaston kautta rahoitettavaan palkattomalta ajalta karttuviin eläkkeisiin. Jotta työttömyysvakuutusrahaston maksun suhde maksun piiriin kuuluville palkattomien aikojen etuuksien saajille karttuvaan eläkkeeseen säilyisi ennallaan, esityksessä ehdotetaan, että työttömyysvakuutusrahaston maksun laskennassa ehdotettua työntekijän työeläkevakuutusmaksun 1,2 prosenttiyksikön korotusta ei lisättäisi maksun perusteena oleviin työ- ja ansiotuloihin. Lisäksi pykälän sanamuotoa tarkistettaisiin.

Julkisten alojen eläkelaisissa ja merimieseläkelaisissa viitataan työntekijän työeläkevakuutusmaksun suuruuden osalta työntekijän eläkelakiin, jolloin työntekijän eläkelain 153 §:ään tehtävät muutokset koskevat automaattisesti myös mainittujen lakien mukaisia työeläkevakuutusmaksuja. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa vuosittain asetuksen, jossa yrittäjien ja maatalousyrittäjien työeläkevakuutusmaksu määräytyy työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen keski-

määräistä työeläkevakuutusmaksua vastaavaksi. Koska ehdotetuilla muutoksilla ei ole vaikutusta keskimääräiseen työeläkevakuutusmaksuun, yrittäjän eläkelakiin ja maatalousyrittäjien eläkelakiin ei tarvitse tehdä muutoksia.

Sotilaseläkejärjestelmän osalta vuoden 2017 työeläkeuudistuksessa sovittiin, että työntekijän työeläkevakuutusmaksu vähennetään edelleen kunkin vuoden eläkkeen perusteena olevasta työansioista. Työntekijän työeläkevakuutusmaksun vähentämisestä luopuminen olisi aiheuttanut sotilaseläkejärjestelmän erilaisesta laskentatavasta johtuen sotilaseläkejärjestelmän piiriin kuuluville perusteetonta etua. Työntekijän työeläkevakuutusmaksun korottaminen 1,2 prosenttiyksiköllä tarkoittaisi sotilaseläkejärjestelmässä, että sotilaiden eläkkeen perusteena olevasta työansioista vähennettävän työeläkevakuutusmaksun määrä kasvaisi. Työntekijän työeläkevakuutusmaksun korottamisella olisi tällöin sotilaiden eläke-etuuksia alentava vaikutus. Tästä syystä työntekijän työeläkevakuutusmaksuun tässä esityksessä ehdotettavaa 1,2 prosenttiyksikön korotusta ei vähennettäisi sotilaiden eläkkeen perusteena olevasta työnansiosta. Muut työeläkevakuutusmaksuun mahdollisesti tulevat muutokset sen sijaan otettaisiin normaalisti huomioon. Lisäksi pykälän sanamuotoa tarkistettaisiin.

2.3 Työeläkevakuutusyhtiöiden hallinto

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutosta työeläkevakuutusyhtiöiden hallintoneuvoston ja hallituksen vakuutuksenottajia ja vakuutettuja edustavien jäsenten määrään. Työeläkevakuutusyhtiöiden hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä vähintään kolmasosa valittaisiin palkansaajia ja vähintään kuudesosa työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Palkansaajien ehdottamien jäsenten osuuden kasvattaminen hallituksen ja hallintoneuvoston kokonaisuusmäärästä johtuu siitä, että työntekijän työeläkevakuutusmaksun osuus kokonaistyöeläkevakuutusmaksusta kasvaa esityksen mukaisesti.

2.4 Muut muutokset

Esityksessä ehdotetaan myös tehtäväksi muutamia teknisluonteisia tarkistuksia työeläkelakeihin. Julkisten alojen eläkelain 36 §:n 2 momenttiin ehdotetaan korjattavaksi eläkeuudistuksen yhteydessä tehty vakuuttamisvelvollisuuden alaikärajan muutos, jonka johdosta myös 17-vuotiaana työkyvyttömyyseläkkeelle jääneen työntekijän eläkkeeseen tulisi lisättäväksi kertakorotus 1 momentissa säädetyn ajan kuluessa. Kertakorotuksen alaikäraja olisi tällöin sama kuin muissa työeläkelaeissa. Tästä syystä ehdotetaan julkisten alojen eläkelain 36 §:n 2 momentissa olevan kertakorotuksen alaikärajan laskemista 24 vuodesta 23 vuoteen.

Lisäksi työntekijän eläkelain 88 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Pykälässä säädetään leskeneläkkeen vähentämisestä. Vuoden 2017 eläkeuudistuksen yhteydessä pykälään lisättiin maininta osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä. Pykälän sanamuodon mukaisesti tulkittuna osittaista varhennettua vanhuuseläkettä saavan lesken eläke tulee leskeneläkkeen vähentämisessä laskettavaksi työkyvyttömyyseläkkeenä, vaikka leski olisi jo täyttänyt hänellä mahdollisesti olevan alennetun eläkeiän, mutta ei oman ikäluokkansa mukaista alinta vanhuuseläkeikää. Eläkeuudistuksessa hyväksytyjen säännösten mukaan tilanne voi käytännössä johtaa osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä olevan leskeneläkkeen pienemiseen, jos alennetun eläkeiän täyttäneelle leskelle, jonka ikäluokan alimpaan vanhuuseläkeikään on vielä useita vuosia, lasketaan laskennallinen työkyvyttömyyseläke vanhuuseläkkeen sijasta leskeneläkettä vähennettäessä. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi edellytys siitä, että leski ei olisi täyttänyt alinta vanhuuseläkeikänsä. Ehdotettu muutos tarkoittaa, että perhe-eläkkeen peruste ja leskeneläkkeen vähentäminen laskettaisiin samalla tavoin tilanteessa, jossa edunjäntäjä tai leski on osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä, eikä vielä saa vanhuuseläkettä, mutta on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän. Vastaa-

va muutos tehtäisiin myös muihin työeläkelakeihin. Lisäksi pykälien sanamuotoa tarkistettaisiin.

3 Esityksen vaikutukset

Esityksessä siirrettäisiin keskimääräistä työeläkevakuutusmaksua työntekijöiden maksettavaksi siten, että keskimääräisen työeläkevakuutusmaksun kokonaismäärä ei muuttuisi. Työntekijöiden maksaman työeläkevakuutusmaksun arvioidaan vuonna 2017 kasvavan noin 160 miljoonaa euroa, vuonna 2018 noin 320 miljoonaa euroa, vuonna 2019 noin 670 miljoonaa euroa ja siirtymäajan loputtua vuonna 2020 noin 1030 miljoonaa euroa. Työnantajien keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu alentuisi vastaavalla määrällä. Yksityisen sektorin eläkejärjestelmien osuus edellä mainituista luvuista on noin 70 % ja julkisen sektorin eläkejärjestelmien noin 30 %.

Koska verovelvollisella on oikeus vähentää puhtaasta ansiotulosta työntekijän eläkevakuutusmaksu, esityksellä on vaikutusta myös tuloverotuottoon. Työntekijän eläkevakuutusmaksun noustessa vähennys suurenee ja verotettava tulo pienenee. Yhteensä muutoksen arvioidaan vähentävän tuloverotuottoja 65 miljoonaa euroa vuonna 2017, 132 miljoonaa euroa vuonna 2018, 268 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 407 miljoonaa euroa vuonna 2020. Tässä laskelmassa on otettu huomioon esityksen vaikutukset valtion tuloveroon, kunnallisveroon, kirkkolisveroon sekä sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun. Yleisradioveroon ehdotetulla muutoksella ei ole vaikutusta.

Toisaalta koska työeläkevakuutusmaksu on verovähennyskelpoinen myös yritysten verotettavasta tulosta, työnantajan työeläkevakuutusmaksun alentamisen on oletettu lisäävän yhteisöveron tuottoa. Yhteensä muutoksen arvioidaan lisäävän yhteisöveron tuottoa 25 miljoonaa euroa vuonna 2017, 50 miljoonaa euroa vuonna 2018, 102 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 157 miljoonaa euroa vuonna 2020, kun vaikutusta arvioidaan nimellisen 20 prosentin yhteisöverokannan avulla.

Yrittäjät ja maatalousyrittäjät ovat velvollisia itse suorittamaan työtulon perusteella lasketun työeläkevakuutusmaksun. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö antaa asetuksella vuosittain työeläkevakuutusmaksuprosentin, jonka voidaan arvioida vastaavan työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen keskimääräistä työeläkevakuutusmaksua prosentteina palkoista. Koska yrittäjät ja maatalousyrittäjät maksavat itse koko työeläkevakuutusmaksun, ei työntekijän maksuosuuden korottamisella ole vaikutusta yrittäjien ja maatalousyrittäjien työeläkevakuutusmaksun määrään.

Esityksen sotilaita koskevalla muutoksella ei ole vaikutusta sotilaiden eläkkeisiin nykytilaan verrattuna.

Työeläkevakuutusyhtiöiden hallintoon ehdotettavilla muutoksilla olisi vaikutusta hallintoneuvoston ja hallituksen kokoonpanon rakenteeseen. Jatkossa palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamia henkilöitä olisi hallintoneuvostossa ja hallituksessa noin kaksinkertainen määrä työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamiin jäseniin verrattuna.

4 Asian valmistelu

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt tekivät 29 päivänä helmikuuta 2016 sopimuksen työmarkkinoiden kilpailukyvyistä. Sopimus allekirjoitettiin 14 päivänä kesäkuuta 2016, kun työmarkkinoiden keskusjärjestöt totesivat, että työ- ja virkaehtosopimusneuvotteluissa on saavutettu riittävä kattavuus. Kilpailukyky sopimuksen tavoitteena on parantaa suomalaisen työn ja yritysten

HE 130/2016 vp

kilpailukykyä, lisätä talouskasvua ja luoda uusia työpaikkoja. Sopimus tukee samalla julkisen talouden sopeuttamista. Tämä esitys pohjautuu kilpailukykyksopimuksessa ehdotettuihin muutoksiin.

Hallituksen esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmisteluun ovat osallistuneet lisäksi Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Akava ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, KT Kuntatyöntantajat, valtiovarainministeriö, Eläketurvakeskus sekä Keva.

5 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 88 §:n 2 momentti, 153 § ja 182 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 69/2016, seuraavasti:

88 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

---

153 §

Työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä

Työntekijän työeläkevakuutusmaksu on 4,2 prosenttia lisättynä puolella siitä prosenttimäärästä, jolla tämän lain mukaisen vakuutuksen keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu prosentteina palkasta ylittää luvun 18,2. Keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu lasketaan ottaen huomioon 169 §:n 3 momentissa tarkoitettut maksun alennukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään vuosittain seuraavana kalenterivuonna sovellettava työntekijän työeläkevakuutusmaksuprosentti.

182 §

Työttömyysvakuutusrahaston maksu

Työttömyysvakuutusrahaston maksun perusteena ovat 1 momentissa luetelluissa eläkelaitoksissa vakuutettuina olleiden etuudensaajien 74 §:n 3 momentin 2, 3 ja 6 kohdassa tarkoitettujen etuuksien perusteena olevat työ- ja ansiotulot, joihin lisätään työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä vähennettynä 1,2 prosenttiyksiköllä. Työttömyysvakuutusrahaston maksu määrätään siten, että se arvion mukaan vastaa määrää, joka saataisiin, jos edellä tarkoitetuista työ- ja ansiotuloista suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä työeläkevakuutusmaksua vastaava maksu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Määrättäessä 153 §:ssä tarkoitetun työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrää käytetään luvun 4,2 prosenttia sijaan vuodelle 2017 lukua 3,2 prosenttia, vuodelle 2018 lukua 3,4 prosenttia sekä vuodelle 2019 lukua 3,8 prosenttia.

Määrättäessä 182 §:n 2 momentissa tarkoitettuja työttömyysvakuutusrahaston maksun perusteena olevia työ- ja ansiotuloja työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrästä vähennetään 1,2 prosenttiyksikön sijaan 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2017, 0,4 prosenttiyksikköä vuonna 2018 ja 0,8 prosenttiyksikköä vuonna 2019.

2.

Laki

julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 36 §:n 2 momentti, 72 §:n 3 momentti ja 103 §:n 1 momentti seuraavasti:

36 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan työntekijän maksussa olevan tämän lain mukaisen eläkkeen määrän perusteella. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 23—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

72 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä tai sinä päivänä, jona 2 momentissa tarkoitettu lapsi täyttää 18 vuotta (*lesken laskennallinen eläke*). Jos leski edunjättäjän kuolinpäivänä tai 2 momentissa tarkoitettun lapsen täyttäessä 18 vuotta on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän, hänen työeläkkeenään pidetään sitä eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta tai nuorimman lapsen 18 vuoden iän täyttämistä edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

---

103 §

Eläkkeen perusteena oleva työansio ja loppupalkka

Laskettaessa sotilaan eläkkeen perusteena olevaa työansiota otetaan huomioon ainoastaan 104 §:n mukaiset ansiot. Eläkkeen perusteena oleva työansio lasketaan ottaen huomioon, mitä 85 ja 94 §:ssä säädetään. Eläkkeen perusteena olevaa työansiota määrättäessä kunkin vuoden työansioista vähennetään määrä, joka vastaa kyseiselle vuodelle vahvistettua työntekijän eläkelain 153 §:ssä tarkoitettua työntekijän työeläkevakuutusmaksua vähennettynä 1,2 prosenttiyksiköllä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Määrättäessä 103 §:ssä säädettyä eläkkeen perusteena olevaa työansiota työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrästä vähennetään 1,2 prosenttiyksikön sijaan 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2017, 0,4 prosenttiyksikköä vuonna 2018 ja 0,8 prosenttiyksikköä vuonna 2019.

3.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 9 b ja 9 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 9 b §:n 2 momentti ja 9 e §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 524/2008, seuraavasti:

9 b §

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostossa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kolmasosa hallintoneuvoston jäsenmäärästä, ja niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kuudesosa hallintoneuvoston jäsenmäärästä.

---

9 e §

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja

Hallituksessa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kolmasosa hallituksen jäsenmäärästä, ja niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kuudesosa hallituksen jäsenmäärästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Hallintoneuvoston kokoonpanoon ennen vuonna 2019 valittavan hallintoneuvoston valintaa sovelletaan 9 b §:n 2 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa. Hallituksen kokoonpanoon ennen vuonna 2020 valittavan hallituksen valintaa sovelletaan 9 e §:n 3 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

4.

Laki

yrittäjän eläkelain 81 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 81 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa
72/2016, seuraavasti:

81 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

5.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain 82 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 82 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 75/2016, seuraavasti:

82 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusajankautensa luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

6.

Laki

merimieseläkelain 93 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 93 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 78/2016, seuraavasti:

93 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusajankaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

HE 130/2016 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

Helsingissä 8 päivänä syyskuuta 2016

Pääministeri

Juha Sipilä

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström

1.

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 88 §:n 2 momentti, 153 § ja 182 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 69/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

88 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Ehdotus

88 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä ja leski ei ole täyttänyt alinta vanhuuseläkeikänsä, lesken työeläkkeenä pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toi-

-----
Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön

HE 130/2016 vp

Voimassa oleva laki

mielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain alasta.

Ehdotus

palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaisista.

153 §

Työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä

Työntekijän työeläkevakuutusmaksu on kolme prosenttia lisättynä puolella siitä prosenttimäärästä, jolla tämän lain mukaisen vakuutuksen keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu prosentteina palkasta ylittää luvun 18,2. Keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu lasketaan ottaen huomioon 169 §:n 3 momentissa tarkoitetut maksun alennukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään vuosittain seuraavana kalenterivuonna sovellettava työntekijän työeläkevakuutusmaksuprosentti.

153 §

Työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä

Työntekijän työeläkevakuutusmaksu on 4,2 prosenttia lisättynä puolella siitä prosenttimäärästä, jolla tämän lain mukaisen vakuutuksen keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu prosentteina palkasta ylittää luvun 18,2. Keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu lasketaan ottaen huomioon 169 §:n 3 momentissa tarkoitetut maksun alennukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään vuosittain seuraavana kalenterivuonna sovellettava työntekijän työeläkevakuutusmaksuprosentti.

182 §

Työttömyysvakuutusrahaston maksu

Työttömyysvakuutusrahaston maksun perusteena ovat 1 momentissa luetelluissa eläkelaitoksissa vakuutettuina olleiden etuudensaajien 74 §:n 3 momentin 2, 3 ja 6 kohdassa tarkoitettujen etuuksien perusteena olevat työ- ja ansiotulot, joihin lisätään työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä. Työttömyysvakuutusrahaston maksu määrätään siten, että se arvion mukaan vastaa määrää, joka saataisiin, jos mainituista työ- ja ansiotuloista suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä työeläkevakuutusmaksua vastaava maksu.

182 §

Työttömyysvakuutusrahaston maksu

Työttömyysvakuutusrahaston maksun perusteena ovat 1 momentissa luetelluissa eläkelaitoksissa vakuutettuina olleiden etuudensaajien 74 §:n 3 momentin 2, 3 ja 6 kohdassa tarkoitettujen etuuksien perusteena olevat työ- ja ansiotulot, joihin lisätään työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä *vähennettynä 1,2 prosenttiyksiköllä*. Työttömyysvakuutusrahaston maksu määrätään siten, että se arvion mukaan vastaa määrää, joka saataisiin, jos *edellä tarkoitetuista* työ- ja ansiotuloista suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä työeläkevakuutusmaksua vastaava maksu.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Määrättäessä 153 §:ssä tarkoitetun työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrää käytetään luvun 4,2 prosenttia sijaan vuodelle

HE 130/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2017 lukua 3,2 prosenttia, vuodelle 2018 lukua 3,4 prosenttia sekä vuodelle 2019 lukua 3,8 prosenttia.

Määrättäessä 182 §:n 2 momentissa tarkoitettuja työttömyysvakuutusrahaston maksun perusteena olevia työ- ja ansiotuloja työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrästä vähennetään 1,2 prosenttiyksikön sijaan 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2017, 0,4 prosenttiyksikköä vuonna 2018 ja 0,8 prosenttiyksikköä vuonna 2019.

2.

Laki**julkisten alojen eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 36 §:n 2 momentti, 72 §:n 3 momentti ja 103 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

36 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan työntekijän maksussa olevan tämän lain mukaisen eläkkeen määrän perusteella. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 24—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

72 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä ja leski ei ole täyttänyt alinta vanhuuseläkeikänsä, lesken työeläkkeenä pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjäntäjän kuolinpäivänä tai sinä päivänä, jona 2 momentissa tarkoitettu lapsi täyttää 18 vuotta (*lesken laskennallinen eläke*). Jos leski edunjäntäjän kuolinpäivänä tai 2 mo-

Ehdotus

36 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan työntekijän maksussa olevan tämän lain mukaisen eläkkeen määrän perusteella. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 23—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

72 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjäntäjän kuolinpäivänä tai sinä päivänä, jona 2 momentissa tarkoitettu lapsi täyttää 18 vuotta (*lesken laskennallinen eläke*). Jos leski edunjäntäjän kuolinpäivänä tai 2 momentissa tarkoitettun lapsen täydyessä

Voimassa oleva laki

mentissa tarkoitetun lapsen täyttäessä 18 vuotta on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän, lesken työeläkkeenä pidetään sitä eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta tai nuorimman lapsen 18 vuoden iän täyttämistä edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

103 §

Eläkkeen perusteena oleva työansio ja loppupalkka

Eläkkeen perusteena olevaa työansiota *laskettaessa* otetaan *sotilaalla* huomioon ainoastaan 104 §:n mukaiset ansiot. Eläkkeen perusteena oleva työansio lasketaan ottaen huomioon, mitä 85 ja 94 §:ssä säädetään. Eläkkeen perusteena olevaa työansiota määrättäessä kunkin vuoden työansioista vähennetään määrä, joka vastaa sanotulle vuodelle vahvistettua työntekijän eläkelain 153 §:ssä tarkoitettua työntekijän työeläkevakuutusmaksua.

Ehdotus

18 vuotta on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän, *hänen työeläkkeenään* pidetään sitä eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta tai nuorimman lapsen 18 vuoden iän täyttämistä edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, *hänen työeläkkeenään* pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka *hänelle* olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

103 §

Eläkkeen perusteena oleva työansio ja loppupalkka

Laskettaessa sotilaan eläkkeen perusteena olevaa työansiota otetaan huomioon ainoastaan 104 §:n mukaiset ansiot. Eläkkeen perusteena oleva työansio lasketaan ottaen huomioon, mitä 85 ja 94 §:ssä säädetään. Eläkkeen perusteena olevaa työansiota määrättäessä kunkin vuoden työansioista vähennetään määrä, joka vastaa *kyseiselle* vuodelle vahvistettua työntekijän eläkelain 153 §:ssä tarkoitettua työntekijän työeläkevakuutusmaksua *vähennettynä 1,2 prosenttiyksiköllä*.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Määrättäessä 103 §:ssä säädettyä eläkkeen perusteena olevaa työansiota työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrästä vähennetään 1,2 prosenttiyksikön sijaan 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2017, 0,4 prosenttiyksikköä vuonna 2018 ja 0,8 prosenttiyksikköä vuonna 2019.

3.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 9 b ja 9 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 9 b §:n 2 momentti ja 9 e §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 524/2008, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 b §

9 b §

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostossa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. *Näitä edustajia on oltava yhtä monta kumpiakkin ja heidän lukumääränsä on oltava yhteensä vähintään puolet hallintoneuvoston jäsenmäärästä.*

Hallintoneuvostossa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. *Niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kolmasosa hallintoneuvoston jäsenmäärästä, ja niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kuudesosa hallintoneuvoston jäsenmäärästä.*

9 e §

9 e §

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja

Hallituksessa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. *Näitä edustajia on oltava yhtä monta kumpiakkin ja heidän lukumääränsä on oltava yhteensä vähintään puolet hallituksen jäsenmäärästä.*

Hallituksessa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. *Niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kolmasosa hallituksen jäsen-*

HE 130/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

määrästä, ja niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kuudesosa hallituksen jäsenmäärästä.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Hallintoneuvoston kokoonpanoon ennen vuonna 2019 valittavan hallintoneuvoston valintaa sovelletaan 9 b §:n 2 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa. Hallituksen kokoonpanoon ennen vuonna 2020 valittavan hallituksen valintaa sovelletaan 9 e §:n 3 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

4.

Laki

yrittäjän eläkelain 81 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 81 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa
72/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

81 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Ehdotus

81 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä ja leski ei ole täyttänyt alinta vanhuuseläkeikänsä, lesken työeläkkeenä pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain alasta.

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mu-
kaista.

HE 130/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

5.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain 82 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 82 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 75/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

82 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Ehdotus

82 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä *ja leski ei ole täyttänyt alinta vanhuuseläkeikänsä*, lesken työeläkkeenä pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain alaista.

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, *hänen työeläkkeenään* pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka *hänelle* olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, *hänen työeläkkeenään* pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, *hänen työeläkkeenään* pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka *hänelle* olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain *mu- kaista*.

HE 130/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

6.

Laki

merimieseläkelain 93 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 93 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa
78/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

93 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Ehdotus

93 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä ja leski ei ole täyttänyt alinta vanhuuseläkeikänsä, lesken työeläkkeenä pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain alaista.

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

HE 130/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .